

**TAUTINIŲ MAŽUMŲ (BALTARUSIŲ, LENKŲ, RUSŲ, VOKIEČIŲ) GIMTOSIOS KALBOS IR
LITERATŪROS PAGRINDINIO UGDYMO PASIEKIMŲ PATIKRINIMO RAŠYMO IR TEKSTO
KŪRIMO UŽDUOTIES BENDRIEJI VERTINIMO KRITERIJAI**

(Maksimalus taškų skaičius – 30)

TEKSTO TURINIO VERTINIMAS

(Maksimalus taškų skaičius – 10)

Aspektas	Aprašas	Taškai
Temos ir įvesties supratimas.	Tema ir įvestis tinkamai suprasta. Tema plėtojama nuosekliai, pasirinkti tinkami aspektai jos esmei atskleisti. Atsižvelgta į visus įvesties elementus.	3
	Tema ir įvestis iš esmės suprasta. Tema plėtojama gana nuosekliai, pasirinkti aspektai iš esmės atskleidžia temą. Atsižvelgta į daugumą įvesties elementų.	2
	Tema ir įvestis suprasta paviršutiniškai arba iš dalies. Pasirinkti temos aspektai išplėtoti iš dalies arba pasirinktas vienas aspektas. Atsižvelgta į pavienius įvesties elementų.	1
	Tema ir įvestis menkai suprasta. Pasirinkti aspektai neatskleidžia temos. Neatsižvelgta į įvestyje pateiktus reikalavimus.	0
Teiginių pagrindimas, argumentų tinkamumas.	Aiškiai suformuluota teksto pagrindinė mintis (tezė/hipotezė), kuriai pagrįsti pateikiami tinkami teiginiai (argumentai). Argumentai įtikinami, logiški ir taikliai iliustruojami pavyzdžiais. Yra vienas trūkumas.	4
	Pakankamai aiškiai suformuluota teksto pagrindinė mintis (tezė/hipotezė), kuriai pagrįsti pateikiami iš esmės tinkami teiginiai (argumentai). Argumentai logiškai iliustruojami pavyzdžiais. Yra vienas kitas trūkumas.	3
	Suformuluota teksto pagrindinė mintis (tezė/hipotezė), kuriai pagrįsti pateikiami iš dalies tinkami teiginiai (argumentai). Argumentai logiškai iliustruojami pavyzdžiais. Yra keletas trūkumų.	2
	Trūksta pagrindinės minties. Yra bandymų argumentuoti, tačiau daugiausia atpasakojama arba tuščiažodžiaujama. Pavyzdžiai dažniausiai netinkami.	1
	Mintys fragmentiškos ir nesusijusios. Neargumentuojama.	0

Literatūros, kultūros ir (ar) sociokultūrinio konteksto išmanymas.	Remiasi tinkamais literatūros, kultūros ir (ar) socialinio konteksto pavyzdžiais, išsamiai iliustruojant pateiktus argumentus. Gali būti 1 neesminis trūkumas.	3
	Remiasi iš esmės tinkamais literatūros, kultūros ir/ar socialinio konteksto pavyzdžiais iliustruojant pateiktus argumentus. Gali būti 1 fakto klaida arba 2 neesminiai trūkumai.	2
	Remiasi iš dalies tinkamais literatūros, kultūros ir/ar socialinio konteksto pavyzdžiais iliustruojant pateiktus argumentus. Gali būti 2 fakto klaidos arba 3 neesminiai trūkumai.	1
	Remiamasi netinkamais literatūros, kultūros ir/ar socialinio konteksto pavyzdžiais arba jų nėra.	0
Bendra taškų suma		10

TEKSTO STRUKTŪROS IR KALBINĖS RAIŠKOS VERTINIMAS

(Maksimalus taškų skaičius – 8)

Aspektas	Aprašai	Taškai
Teksto struktūra ir nuoseklumas	Tekstas rišlus. Laikomasi logiškos, trinarės teksto struktūros, motyvuotai išskiriamos pastraipos. Pastraipoje laikomasi minčių dėstymo logikos. Vartojama teksto rišlumo priemonės.	3
	Tekstas iš esmės rišlus. Paisoma trinarės teksto struktūros reikalavimų, motyvuotai išskiriamos pastraipos. Pastraipoje iš esmės laikomasi minčių dėstymo logikos. Vartojama teksto rišlumo priemonės. Yra vienas kitas trūkumas.	2
	Iš dalies paisoma teksto struktūros ir rišlumo reikalavimų. Yra keletas trūkumų.	1
	Nepaisoma teksto struktūros ir rišlumo reikalavimų.	0
Stilius	Stilius dera su rašto darbo turiniu ir žanru. Kalba sklandi. Žodynas turtingas. Vartojama abstrakcinė ir specifinė leksika, vaizdingi žodžiai ir frazės, įvairios sintaksinės konstrukcijos.	2
	Stilius iš esmės dera su rašto darbo turiniu ir žanru. Kalba gana sklandi. Žodynas pakankamai turtingas. Iš esmės tinkamai vartojama specifinė leksika, įvairių tipų sakiniai.	1
	Žodynas skurdus. Neaiškios sakinio ribos ir (arba) elementarios struktūros sakiniai.	0

Stiliaus klaidos	Gali būti 0–3 stiliaus klaidos ar trūkumai.	3
	Gali būti 4–5 stiliaus klaidos ar trūkumai.	2
	Gali būti 6–7 stiliaus klaidos ar trūkumai.	1
	8 ir daugiau stiliaus klaidų ar trūkumų.	0
Iš viso		8

RAŠTINGUMO (GRAMATIKOS, ŽODYNO, RAŠYBOS, SKYRYBOS) VERTINIMAS

(Maksimalus taškų skaičius – 12)

Leksikos ir gramatikos klaidos		Rašybos klaidos		Skyrybos klaidos	
Klaidų skaičius	Taškai	Klaidų skaičius	Taškai	Klaidų skaičius	Taškai
0-4	6	0-3	3	0-4	3
5-7	5	4-6	2	5-7	2
8-10	4	7-9	1	8-9	1
11-13	3	10 ir daugiau	0	10 ir daugiau	0
14-16	2				
17-19	1				
20 ir daugiau	0				

Svarbu: Nuo 2026 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujos lenkų rašybos taisyklės, todėl pereinamuoju laikotarpiu (iki 2030 m.) bus leidžiama taikyti tiek ankstesnes, tiek naujas rašybos taisyklės.

Pastabos:

1. Rašymo ir teksto kūrimo užduočių vertinimo sistemoje yra tuščių langelių; sistema leidžia įvertinti visas tris teksto kūrimui skirtas užduotis. **Mokinys turi pasirinkti tik vieną iš jų, o dviem likusioms nepažymėtoms užduotims turi būti rašoma 0 taškų už visus rašymo ir teksto kūrimo vertinimo kriterijus, kitaip sistema neįvertinti rašto darbo.**

2. Gramatikos, žodyno, rašybos, skyrybos ir stiliaus klaidos skaičiuojamos tik 250 žodžių apimties teksto dalyje. Turinys ir teksto struktūra vertinami iki galo.

3. Pasikartojanti darbe tame pačiame žodyje ta pati leksikos, gramatikos, rašybos ar skyrybos klaida (pvz. trūksta kablelio prieš tą patį jungtuką) laikoma viena klaida.

4. Jeigu tekste sistemingai kartojasi tas pats rašybos trūkumas, pvz., svetima raidžių grafinė forma, trūksta diakritinių ženklų, jis laikomas visame rašto darbe viena rašybos klaida.

5. Žodžių kėlimo klaidos laikomos viena rašybos klaida visame darbe.

6. Akies klaida laikoma atsitiktinė klaida, kuri darbe nesikartoja, t. y. kitur rašto darbe žodis rašomas taisyklingai. Trys akies klaidos laikomos viena rašybos klaida.

7. Sintaksinės konstrukcijos neišskyrimas arba skyrimas iš vienos pusės laikomas viena skyrybos klaida.

8. Kai kurios skyrybos taisyklės yra fakultatyvinės (pasirenkamosios), o tai reiškia, kad tam tikrais atvejais leidžiamas daugiau nei vienas taisyklingas užrašymo būdas.

9. Viename sakinyje žymima ne daugiau kaip viena stiliaus klaida.

10. Ta pati fakto klaida laikoma 1 klaida.

11. Jeigu mokinys parašė mažiau nei 250 žodžių, proporcingai mažinama taškų atsižvelgiant į teksto žodžių skaičių:

Teksto žodžių skaičius	Atimama taškų
249–230	1
229–210	2
209–190	3
189–170	4
169–150	5
149–130	6

12. Jei mokinys parašė trumpesnę nei 130 žodžių tekstą, vertinamas tik turinys, už kitus kriterijus rašoma 0 taškų.
